

Otobüs İnsanları

– M. Soyek · 13 Kasım 2017

Üsküdar Beykoz otobüs durağındayım. Sıradaki insanları dinliyorum:

- Allah bu milletin aklına çeki düzen versin. 15 dakika sonra bir otobüs daha var. İş çıkışı olduğundan sık kaldırıyorlar. Şuraya bak daha otobüs duraktayken insanlar salkım gibi kapılardan sarkıyor.
- Eski zaman olacak, ben de Beylerbeyi'nde Jandarma Komutanı olacam, bak sen o zaman; keserim otobüsün önünü, Allah diyene acımam, hepsini indiririm.
- Şimdi jandarma olsan da yapamazsın; hemen sürerler adamı ta Erzurum'a.
- Jandarma işi değil bu; polisin işi.
- Polis radyosu her gün anons ediyor babacım, "Kalabalık otobüslere binmeyin, paranız, eşyanız çalınır" diye.
- Allah korusun adamın namusu bile çalınır bu otobüste...
- Dinleyen kim? Şuraya bak! Kapat şefim kapıyı! Bastır kapanır!
- Bastır dedin de abi, bunlar Beykoz'a pastırma olmadan inemez.
- Bak işte geldi öteki, bomboş gidecez valla!
- Bir akıllı da inip buna binmez, koyun millet abi koyun!

Sırtımızı sıra hizası için konmuş demir boruya yaslamış, yanaşan otobüsün kapısını açmasını bekliyorduk. Solumdaki orta yaşlarda babacan bir adamdı; kaymak tıraşlı yüzü ve kravatlı gömleğiyle memur tiptiydi. Sağımdaki yaşlı ve buldog yanaklıydı. Sakal tıraşı da gelmişti. İki de yüz yüze ve göz göze gelmeden hem simitlerini yiyor, hem de durmadan konuşuyorlardı. Memur tipli adam birden bana dönüp, "Buyurun siz de yiyin; zaten tıkadı beni!" diyerek yarım kalan simidini bana uzattı.

- Yok yok, ben tokum; teşekkür ederim.
- Yiyemiycem, atarsam günah valla!
- Şeyden değil, dişim de inceden ağrıyor hani.. (yalan)
- Ha! Geçmiş olsun. Benim de geçen gün...

Neyse ki ikinci otobüsün kapısını açtılar da kurtuldum. İki gevezeden uzaklaşmak için en arkaya geçip oturdum. Kısa zamanda bu otobüs de önden giden kadar tıka basa dolmuştu. Gençler yaşlı ve kadın yolculara hiç aldırıyorlardı. Kulaklarında cep telefonları veya MP3 çalarları sanki her biri ıssız bir uzay gezegenciği idi.

*

-Ben öğrenciyken de otobüsler böyle tıklım tıklım dolardı; ancak gençler utanır oturmazlardı. O günler insanlar daha bir içten ve sevecendiler sanki; belki de sadece geleneksel bir alışkanlıktı. Bir Ramazan günüydü; gene böyle tıkkışık bir otobüsteydim. Yağmurlu havalarda otobüs kalabalıkta hiç çekilmezdi.

Havalandırma yoktu. O gün de yağmur yağıyordu, üstelik kış havasıydı. Camlar sıkıca kapatıldığından içeride ılık ama boğucu bir hava oluşmuştu. Üstelik bu nemli hava, oruçlu insanların ağız kokuları, işçilerin ter kokusu otobüsün lastik ve mazot kokusuyla iyice ağırlaşmıştı. Ellerim doluydu; inişler önden olduğu için ilerledim ve çantalarımı şoför koltuğunun arkasındaki boşluğa yerleştirdim.

Otobüs sıkış tıkiş dolmuştu, ancak ayakta kalan yaşlı kimse yoktu ve herkes alçak sesle konuşmaya özen gösteriyordu. Yalnızca , “Önlere beyler!” diye bağırın biletçinin sesiydi herkes tarafından duyulabilen. Oturan oturmayan birçok yolcunun elinde bir parça kâğıtla tuttuğu bir simit, koparılmış bir parça ekmek, hurma, zeytin gibi yiyecek bir şeyler vardı. İftara çok az kalmıştı. Az sonra biletçi bağırđı, “ Evet! İftar vaktidir beyler, Allah kabul etsin.” O bulanık, durgun, uyuşuk sessizlik kâğıt hışırtılarıyla dalgalandı. Olan olmayana ikram ediyordu. Lokmalar aceleyle dişleniyor, çabucak yutuluyordu. Birdenbire daha önce hiç tanışmamış insanlar birbirleriyle konuşmaya, hâl hatır sormaya başlamışlardı. Otobüsün içini bir mutluluk dalgası sarmıştı. Güzel ruhlardan dökülen sıcak dalgalar içinde yüzen kalpler hep birden açılıvermişti. Otobüsün uyutan havası tazelenmişti sanki. Ensemde tatlı bir ses fısıldadı kulağıma, “Buyurmaz mısınız!” diyordu. Bana da bir parça ayçöreği ikram ediliyordu. Çöređi uzatan adamın gözlerinin içi gülümsüyordu. Bir parça çörek uzatan sıcak bir lütfen... İnce bir güzellikle paylaşılan küçücük bir şey koca bir dünya mutluluk yapmıştı...

Az çok demeyelim, güzellikle paylaşalım ve mutlu edelim; en büyük mutluluk mutlu edebilmektir. Sıcak bir Ramazan pidesinden bir parça kopartıp arasına gönülden bir “lütfen” koyarak ikram etmek mutluluğun allahını yapabilir...

Şimdi de Ramazan oluyor; bugün de oruç var; ama o güzel insanlar nereye saklandı anlayamıyorum. Bir de şimdi bakıyorum da, otobüslerde insanların kaşları çatık suratları pek asık. Oysa insanlar eskiden otobüsün kapalı havasında, ağız kokularının içinde sıkışıp kaldıkları hâlde daha güler yüzlüydüler. Üstelik şimdiki otobüslerin çoğu havalandırmalı. Eskisi kadar da sıkış tıkiş değiller.

Bir manzara da bugünden geçelim:

_ Öf be anam! Ayağını bastığın yere baksana!

_ Ben mi?

İkisi de kirli sakallıydı; düşük belli paçaları yerleri süpüren pantolon giymişlerdi.

_Yok babam!

_ Ben basmadım. Senin ayağın değdi. Ben bassam ezmeden kaldırmam

(İkisi de yapılı, saçları jöleli ve “delikanlıydılar)

_ Bir de diklenme öyle, karışmam bak.

_ Keyfin çoksa taksiye bineydin anam.

_ Sana mı soracaz?

(Yüzler kızardı, parmaklar gerildi, kaskatı bakiştılar. Kimse karışmadı)

_Ařađı iner de konuřuruz, burada uymaz.

_ İnerim, nolcak yani?

_ O zaman görürsün.

İkisi de cep telefonlarını çıkartıp sinirli sinirli tuşlarına bastılar. Kısa birer ileti geçtiler; sanıyorum mahalle arkadaşlarını incekleri durağa çağırıldılar. Belki de hasmın gözünü korkutmak için yalandan arar gibiydiler. Beř altı durak sonra gençlerden biri indi. Öteki kapıya hamle yaptı, dışarıya bağırdı.

_Ben sana gösterirdim işim olmasaydı.

_Hadi ordan, yüreğin yemedi. Burası bizim mahalle koçum! Sıkıysa in de gör; adamı ağlatırlar.

*

Yařamak, hoşgörü övüncünü kaybetmiş kişiler için yalnızlıkta vakit öldürmekten ibaret kalabilir. Ölü vaktin hiçbir varoluş değeri yoktur...

Muharrem Soyek
